GRAMATYKA · CZASY

Past Simple: czas przeszły prosty w angielskim

Igor Zadrużyński

Opublikowano 12 listopada 2026 · aktualizacja 19 listopada 2026

O LEKCJI

Poniedziałek, kuchnia w biurze przy Old Street. Ktoś nastawia czajnik i pyta: "Did you have a good weekend?" – "Brilliant, thanks. We went to Brighton, ate fish and chips on the pier and got soaked on the way back." Trzy czynności, jedna po drugiej, wszystkie zamknięte i wszystkie w tym samym czasie: ***Past Simple*** *(czas przeszły prosty). To czas opowieści – używa się go do relacji z weekendu, w wiadomościach, w biografiach i w każdej bajce, która zaczyna się od Once upon a time...*

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Czasy

SPIS TREŚCI

1. Past Simple, czyli zamknięty rozdział ... 2
2. Budowa zdań twierdzących: II forma ... 2
3. Przeczenia i pytania: did ... 3
4. Czasownik be : was i were ... 5
5. Kiedy używamy Past Simple ... 5
6. Past Simple czy Present Perfect? ... 7

Źródła i dalsza lektura ... 8

To pierwsza lekcja o czasach przeszłych. Zobaczysz, jak zbudować Past Simple (z *did* i bez niego), jak radzić sobie z czasownikiem *be* (*was* / *were*), kiedy pytać bez *did* i kiedy wybrać Past Simple zamiast Present Perfect[1]. Przyda się tabela czasowników nieregularnych z wymową[2] (II forma). Na końcu jest siedem ćwiczeń ze sprawdzaniem odpowiedzi.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/past-simple/

1. Past Simple, czyli zamknięty rozdział

Past Simple opisuje przeszłość, która jest już skończona i odcięta od teraz. Coś się wydarzyło *wtedy* – wczoraj, w 1966 roku, kiedy byłem mały – i na tym koniec. Mówiący patrzy na to zdarzenie jak na zdjęcie w albumie: wie, kiedy zostało zrobione, i nie pyta, co z tego wynika dzisiaj.

> REGUŁA
>
> **Past Simple w jednym zdaniu**
>
> Czynność albo stan, który **należy do zamkniętej przeszłości**: wiemy albo mamy na myśli, *kiedy* to było, a ten czas już minął.

Polakom ten czas sprawia mniej kłopotu niż Present Perfect, bo odpowiada naszemu czasowi przeszłemu. Jest jednak jedna różnica: polski rozróżnia „zrobiłem" i „robiłem" (aspekt dokonany i niedokonany), a angielskie Past Simple obsługuje oba. *I read the letter* to zarówno „przeczytałem list", jak i (w odpowiednim kontekście) „czytałem list". Kiedy po angielsku trzeba podkreślić „byłem w trakcie", wchodzi Past Continuous[3].

PRZYKŁADY

- **England won the World Cup in 1966.**
  Anglia zdobyła mistrzostwo świata w 1966 roku.
- **My grandma worked as a clippie on the London buses for twelve years.**
  Babcia przez dwanaście lat była konduktorką w londyńskich autobusach. (Już nie pracuje.)

2. Budowa zdań twierdzących: II forma

W zdaniu twierdzącym Past Simple nie potrzebuje żadnego czasownika posiłkowego. Stawiamy po prostu II formę czasownika – **tę samą dla wszystkich osób**. Nie ma tu kłopotliwego *-s* z Present Simple: *I worked, she worked, they worked.*

Subject + **past form** (II forma)

Czasowniki regularne: *-ed*

Czasowniki regularne dostają końcówkę *-ed*: *walk* ↣ *walked, phone* ↣ *phoned, carry* ↣ *carried, stop* ↣ *stopped*. Zasady pisowni (podwajanie spółgłoski, *y* ↣ *i*, brytyjskie *cancelled*) i trzy wymowy końcówki – jak w *dropped* /drɒpt/, *phoned* /fəʊnd/ i *waited* /ˈweɪtɪd/ – omawia szczegółowo lekcja o Present Perfect[1]. W Past Simple obowiązują dokładnie te same reguły, bo II i III forma czasowników regularnych wyglądają tak samo.

Czasowniki nieregularne: trzeba je znać

Czasowniki nieregularne mają własną II formę, której nie da się wywnioskować z żadnej reguły: *go* ↣ *went, eat* ↣ *ate, buy* ↣ *bought, think* ↣ *thought, put* ↣ *put*. Niestety należą do nich prawie wszystkie najczęstsze czasowniki angielskie. Pełną listę z wymową znajdziesz w tabeli czasowników nieregularnych[2].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/past-simple/

PRZYKŁADY

- I **left** my umbrella on the Northern line again.
  Znowu zostawiłem parasol w metrze na linii Northern.
- We **bought** a second-hand sofa and **carried** it up four floors.
  Kupiliśmy używaną kanapę i wnieśliśmy ją na czwarte piętro.
- She **put** the kettle on and **sat** down by the window.
  Nastawiła czajnik i usiadła przy oknie.

BRYTYJSKI I AMERYKAŃSKI

UK · British English

I **learnt**, I **burnt** the toast, she **dreamt**, he **spelt** it wrong, they **dived** in.

W brytyjskim angielskim przy kilku czasownikach (*learn, burn, dream, spell, spill, spoil, smell*) często słychać i widać formę z *-t*. Forma z *-ed* też jest poprawna.

US · American English

I **learned**, I **burned** the toast, she **dreamed**, he **spelled** it wrong, they **dove** in.

Amerykanie wolą formy z *-ed*. Przy *dive* mówią często *dove*, którego Brytyjczycy prawie nie używają.

CIEKAWOSTKA: CZASOWNIKI, KTÓRE SIĘ WYPROSTOWAŁY

Czasowniki nieregularne to skamieniałości. W staroangielskim istniało kilka sposobów tworzenia czasu przeszłego, a dzisiejsze *-ed* było tylko jednym z nich. Z czasem ten jeden wzór wygrał, a pozostałe przetrwały tylko w czasownikach używanych na co dzień.

Badacze z Harvardu prześledzili losy 177 czasowników nieregularnych od czasów *Beowulfa* do dziś. W średnioangielskim nieregularnych zostało 145, a dziś – 98. Do regularnych przeszły m.in. *help, laugh, reach, walk, work*. Okazało się, że czasownik „prostuje się" tym wolniej, im częściej go używamy: dziesięć najczęstszych (*be, have, do, go, say, can, will, see, take, get*) jest nieregularnych i raczej już takie zostaną. Jako następnego kandydata autorzy wskazali rzadkie *wed* (poślubić): niedługo zamiast *they wed* wszyscy będą mówić *they wedded*. Nowe czasowniki są zawsze regularne: *google* ↣ *googled, text* ↣ *texted*.

3. Przeczenia i pytania: *did*

Przeczenia i pytania w Past Simple tworzymy z *did* – to II forma czasownika *do*, taka sama dla wszystkich osób. Najważniejsza zasada: ***did* „zabiera" czas przeszły**, więc czasownik główny wraca do formy podstawowej.

OSOBA	TWIERDZENIE	PRZECZENIE	PYTANIE
I / you	I forgot his name.	I didn't forget his name.	Did I forget his name?
he / she / it	She forgot his name.	She didn't forget his name.	Did she forget his name?
we / you / they	They forgot his name.	They didn't forget his name.	Did they forget his name?

Subject + didn't + base form · (Question word) + did + subject + base form …?

PRZYKŁADY

- I **didn't sleep** a wink last night. The foxes were screaming again.
  Nie zmrużyłem oka w nocy. Lisy znowu wrzeszczały.
- **Did** you **lock** the back door? – Yes, I **did**.
  Zamknąłeś tylne drzwi? – Tak.
- Where **did** you **get** that jumper? It's lovely.
  Skąd masz ten sweter? Śliczny.
- What time **did** the match **finish**?
  O której skończył się mecz?

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~I didn't went to work. Did you saw the match? She didn't liked it.~~

✓ I didn't go to work. Did you see the match? She didn't like it.

Najczęstszy błąd w tym czasie: podwójny czas przeszły. Gdy w zdaniu jest *did* albo *didn't*, ono już mówi „przeszłość", więc czasownik główny stoi w formie podstawowej: *go*, nie *went*; *like*, nie *liked*.

Pełne *did not* spotkasz w tekstach formalnych i przy nacisku. Jest też emfatyczne *did* w zdaniu twierdzącym, gdy ktoś nam nie wierzy: *I **did** lock the door!* – Przecież zamknąłem drzwi!

Pytania bez *did*: kto to zrobił?

Gdy *who* albo *what* pyta o **wykonawcę** czynności (o podmiot), *did* znika, a czasownik stoi w II formie, jak w zdaniu twierdzącym. Gdy pytamy o coś innego (o dopełnienie), *did* wraca.

PYTANIE O WYKONAWCĘ – BEZ *DID*	PYTANIE O DOPEŁNIENIE – Z *DID*
Who called you? ***(Kto do ciebie dzwonił?)***	Who did you call? *(Do kogo dzwoniłeś?)*
What happened? ***(Co się stało?)***	What did he say? *(Co powiedział?)*
Who ate the last biscuit? ***(Kto zjadł ostatnie ciastko?)***	Which biscuit did you eat? *(Które ciastko zjadłeś?)*

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~What did happen? Who did break the window?~~

✓ What happened? Who broke the window?

What i *who* są tu podmiotem (to one „zrobiły"), więc *did* jest niepotrzebne. Forma *Who did break…?* jest możliwa tylko z mocnym naciskiem, gdy ktoś się zapiera: *Well, who **did** break it, then?* – No to kto w takim razie je stłukł?

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/past-simple/

Wymowa: *did you* i *didn't*

W szybkiej mowie *did you* zlewa się w jedno: *did you* /ˈdɪdʒu/, jak „didżu". Tak samo *what did you* brzmi prawie jak „łodidżu". W słowie *didn't* /ˈdɪdnt/ końcowe *t* bywa ledwo słyszalne, zwłaszcza przed kolejną spółgłoską.

What did you do at the weekend?

4. Czasownik *be*: *was* i *were*

Czasownik *be* jest wyjątkiem pod każdym względem. Ma **dwie** formy przeszłe i **nie używa *did*** – sam tworzy przeczenia i pytania, tak jak w czasie teraźniejszym *am / is / are*.

OSOBA	TWIERDZENIE	PRZECZENIE	PYTANIE
I / he / she / it	It was cold.	It wasn't cold.	Was it cold?
you / we / they	We were late.	We weren't late.	Were we late?

PRZYKŁADY

- The queue at the post office **was** out of the door.
  Kolejka na poczcie sięgała aż na ulicę.
- **Were** you at Leah's party? – No, I **wasn't**. I **was** ill.
  Byłeś na imprezie u Leah? – Nie. Byłem chory.
- There **were** no seats left, so we stood all the way to Cambridge.
  Nie było już miejsc, więc staliśmy przez całą drogę do Cambridge.

W środku zdania *was* i *were* brzmią słabo: *was* /wəz/, *were* /wə/. Pełne *was* /wɒz/ i *were* /wɜː/ słychać w krótkich odpowiedziach i przy nacisku: *Yes, it was!*

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~Did you be at home? I didn't was tired. They was in the garden.~~

✓ **Were you at home? I wasn't tired. They were in the garden.**

Z *be* nigdy nie łączymy *did*. Zdanie *They was…* usłyszysz w Londynie na ulicy – to cecha mowy potocznej w niektórych dialektach – ale w standardowym angielskim, na egzaminie i w piśmie: *you / we / they were*.

5. Kiedy używamy Past Simple

Zdarzenie w konkretnym, zakończonym czasie

Najczęściej Past Simple występuje z określeniem czasu, który już minął: *yesterday, last night, last week, in 2019, on Monday, at six o'clock, when I was a child* i *… ago* (… temu). Pytanie *When…?* też prawie zawsze stoi w tym czasie.

PRZYKŁADY

- **The plumber came on Tuesday, but he didn't bring the right part.**
  Hydraulik przyszedł we wtorek, ale nie przyniósł właściwej części.
- **We moved to Walthamstow three years ago.**
  Przeprowadziliśmy się do Walthamstow trzy lata temu.
- **When did you pass your driving test?**
  Kiedy zdałeś egzamin na prawo jazdy?

Czasem określenia czasu nie ma w zdaniu, ale obie strony wiedzą, o jaką chwilę chodzi: *Did you enjoy the film?* (ten, na którym byłeś wczoraj), *I bought this scarf in Edinburgh* (wtedy, gdy tam byłem).

> CIEKAWOSTKA: SKĄD SIĘ WZIĘŁO AGO
>
> *Ago* to dawny imiesłów. W średnioangielskim *agon* znaczyło „miniony, przeszły" – od czasownika „odejść, przeminąć", spokrewnionego z *go*. *Five years ago* to więc dosłownie „pięć lat minionych", a *long ago* – „dawno minione". Stąd zasada: *ago* zawsze stoi **po** określeniu czasu (*two days ago*, nigdy *ago two days*) i łączy się z czasem przeszłym, bo samo w sobie mówi, że coś już minęło.

Ciąg zdarzeń: opowieść

Kiedy opowiadamy, co się działo po kolei, wszystkie czynności stoją w Past Simple. Kolejność zdań to kolejność zdarzeń.

PRZYKŁADY

- **I got off the bus, crossed the road and realised I'd left my phone on the seat.**
  Wysiadłem z autobusu, przeszedłem przez ulicę i zorientowałem się, że zostawiłem telefon na siedzeniu.

Uwaga: *I'd left* to już inny czas (Past Perfect), bo telefon został na siedzeniu *wcześniej* niż reszta zdarzeń. Brytyjska pisownia: *realised* (amerykańska: *realized*).

Stan albo czynność w zamkniętym okresie

Past Simple opisuje też coś, co trwało dłużej – tygodnie, lata, całe życie – jeśli ten okres jest już zamknięty. Tu pojawia się *for* z czasem przeszłym.

PRZYKŁADY

- **I lived in Leeds for five years before I moved to London.**
  Mieszkałem w Leeds pięć lat, zanim przeprowadziłem się do Londynu.
- **Charles Dickens published most of his novels in monthly instalments.**
  Charles Dickens wydawał większość swoich powieści w miesięcznych odcinkach. (Pisarz nie żyje, jego dorobek jest zamknięty.)

Nawyki i powtarzane czynności z przeszłości

Coś robiliśmy regularnie, ale już nie robimy. Często z przysłówkami *always, often, every summer*.

PRZYKŁADY

- **When I was little, we spent every August in a caravan in Cornwall.**
  Kiedy byłem mały, każdy sierpień spędzaliśmy w przyczepie kempingowej w Kornwalii.
- **My dad always read the paper over breakfast.**
  Tata zawsze czytał gazetę przy śniadaniu.

W drugim zdaniu *read* to II forma, wymawiana *read* /red/, jak *red* (czerwony). Forma podstawowa brzmi *read* /ri:d/ – w piśmie obie wyglądają tak samo. Do nawyków z przeszłości angielski ma też konstrukcję *used to* (*We used to spend every August in Cornwall*). Porównujemy ją z *be used to* i *get used to* w lekcji Gerund czy bezokolicznik? Część 2[4].

6. Past Simple czy Present Perfect?

Szczegółowo omawia to lekcja o Present Perfect[1] (część 4). W skrócie: Past Simple mówi o czasie **zamkniętym** (kiedy?), Present Perfect – o bilansie **do teraz** (czy w ogóle? ile do dziś?).

PAST SIMPLE – WTEDY, CZAS ZAMKNIĘTY	PRESENT PERFECT – DO TERAZ, BEZ DATY
I lost my keys yesterday, but I found them in my coat.	I 've lost my keys. Can you let me in?
She went to Scotland last summer.	She 's been to Scotland three times.
I had three coffees yesterday.	I 've had three coffees today.

Rozmowa często zaczyna się od Present Perfect (czy to się zdarzyło?), a gdy przechodzimy do szczegółów – kiedy, gdzie, jak – przełącza się na Past Simple:

DIALOG

Ruby: Have you ever been to the Notting Hill Carnival?

Dev: Yes, once. I went in 2019 with my flatmates.

Ruby: Did you like it?

Dev: I loved the music, but it was so crowded. We lost each other after ten minutes and I didn't find them again until midnight.

Ruby: Where were you all that time?

Dev: Dancing behind a sound system, eating jerk chicken. It wasn't a bad evening, to be honest.

Pierwsze pytanie Ruby dotyczy całego życia Deva, więc stoi w Present Perfect. Gdy pada data (2019), wszystko przechodzi na Past Simple: *went, did you like, loved, was, lost, didn't find, were, wasn't.*

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Twierdzenie: II forma, taka sama dla wszystkich osób – regularne *-ed* (*worked, stopped, carried*), nieregularne z tabeli (*went, ate, bought*).
- Przeczenie i pytanie: *didn't* / *did* + forma podstawowa (*I didn't go, Did you see...?*), nigdy *didn't went*.
- Pytanie o wykonawcę bez *did*: *Who called you? What happened?*
- *Be*: *I* / *he* / *she* / *it was*, *you* / *we* / *they were*; przeczenia i pytania bez *did*: *wasn't, Were you...?*
- Zastosowania: zdarzenie w zakończonym czasie (*yesterday, last..., in 2019, ... ago, When...?*), ciąg zdarzeń w opowieści, stan w zamkniętym okresie, dawne nawyki.
- Past Simple = wtedy, czas zamknięty; Present Perfect = bilans do teraz.

DLA NAUCZYCIELA

Past Simple to czas opowieści, więc najlepiej ćwiczy się go na opowieściach. Na rozgrzewkę: „Weekend w trzech czasownikach" – każdy uczeń mówi jedno zdanie z trzema czynnościami w kolejności (*I went..., I watched..., I ate...*), a klasa zadaje po jednym pytaniu z *did*. Do pytań bez *did* dobrze działa krótka „zagadka kryminalna": nauczyciel opowiada, że w pokoju nauczycielskim ktoś zjadł ciasto dyrektora, a uczniowie przesłuchują świadków (*Who opened the fridge? What did you see? Where were you at ten o'clock?*). Czasowniki nieregularne utrwala gra w pary: jedna osoba podaje formę podstawową, druga – II formę i zdanie z nią. Na koniec ciekawostka o czasownikach, które z czasem „wyprostowały się" – uczniowie zwykle chętnie zgadują, które czasowniki będą następne.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- Speak Up, *Past Simple – czas przeszły prosty – czas przeszły w języku angielskim*, https://www.speak-up.pl/aktualnosci/past-simple-czas-przeszly-w-jezyku-angielskim [dostęp: 12.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *Past simple* (English Grammar Reference), https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/past-simple [dostęp: 12.11.2026].
- British Council, English Online, *Learned or learnt? Mastering past tense verbs in English*, https://englishonline.britishcouncil.org/blog/articles/learned-or-learnt-mastering-past-tense-verbs-in-english/ [dostęp: 12.11.2026].
- Maxwell K., Clandfield L., *Differences in American and British English grammar*, Onestopenglish, https://www.onestopenglish.com/support-for-teaching-grammar/differences-in-american-and-british-english-grammar-article/152820.article [dostęp: 12.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o czasie Past Simple, pytaniach o podmiot, czasownikach nieregularnych i różnicach brytyjsko-amerykańskich.
- English at Home, *Non-standard English grammar* – m.in. *we* / *they was* w mowie potocznej, https://english-at-home.com/non-standard-english-grammar/ [dostęp: 12.11.2026].
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o Past Simple, pytaniach z *who* / *what* i o porównaniu z Present Perfect.
- Lieberman E., Michel J.-B., Jackson J., Tang T., Nowak M. A., *Quantifying the evolutionary dynamics of language*, „Nature" 2007, t. 449, nr 7163, s. 713–716, https://doi.org/10.1038/nature06137 [dostęp: 12.11.2026].
- MIT News, *Predicting the future of the past tense*, 15.10.2007, https://news.mit.edu/2007/language-1015 [dostęp: 12.11.2026].
- Online Etymology Dictionary, hasło *ago*, https://www.etymonline.com/word/ago [dostęp: 12.11.2026].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/past-simple/

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/present-perfect/
2. https://zadruzynski.com/czasowniki-nieregularne/
3. https://zadruzynski.com/past-continuous/
4. https://zadruzynski.com/gerund-czy-bezokolicznik-czesc-2/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

Igor Zadrużyński, *Past Simple: czas przeszły prosty w angielskim*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/past-simple/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com